

Watykan a Czechy

Dla „Nowego Świata” pisał P. STASZCZAK

Jako zawsze po powrocie ministra spraw zagranicznych Benesa z zagranicy tak i obecnie podał on w komisji zagranicznej sejmku praskiego szereg wyjaśnień w sprawie ostatnich aktualnych zagadnień zagranicznej polityki czeskosłowackiej.

Na pierwszy plan wysunęła się tym razem kwestja stosunków państwa czesko-słowackiego do Watykanu jakoteż sprawa rozkładu kościoła od państwa, która wzbudziła największą debatę i za interesowanie we wspomnianej komisji sejmowej. Zdania wśród czeskich stronnictw większościowych są pod tym względem różne. Pożądane jest stromiejsze socjalistyczne i lewicowe dymalagowanie radykalnego postępowania i nawet zerwania stosunków dyplomatycznych z Watykanem, to stronnictwa prawicowe są za utrzymaniem dotychczasowych stosunków i za pokrywaniem wydatków kończących przez państwo.

Zaraz na początku posiedzenia zabrał głos poseł Hrusovcy (narodowy socjalista) i zwrócił uwagę, że kurja rzymska uprawia wrogą dla Czecho-Słowacji politykę i że szczególnie dla Słowaczyny działalność jej nie zgadza się z jej postawieniem religijnym. Dowodzi, że Watykan popiera wszelki ruch, który skierowany jest przeciwko egzystencji republiki czeskosłowackiej, miesza się do administracji państwa i jego suwerennych praw, jakoteż umyślnie utrudnia spokójne wopływanie obywateli różnych wyznań do religijności. Mówca dodał, że w obecnych stosunkach czesko-słowackich przy Watykanie jest zupełnie zbytecznym i że Słowaczka by zupełnie serjo pomyślała nad skreśleniem odnośnej porcji w budżecie, na ten cel przeznaczoną. Nie miałby również za złe, gdyby Watykan nawzajem oszczędził sobie wydatków na nuncjaturę praską. Wskazuje także na coraz bardziej nagłą konieczność rozkładu kościoła od państwa.

Posel Kreiblich (komunista) zaznaczył następnie, że ze względów zasadniczych jest on również za tem, aby zerwać z Watykanem i przeprowadzić rozkład administracji kościelnej od państwa. Przestrzega jednak rząd przed mniemaniami, aby walka kulturalna na Słowaczynie mogła przynieść jakie praktyczne wyniki, dopóki linie pilne wymagania narodowe i gospodarcze nie zostaną na Słowaczynie wypełnione.

Przeciwko wspomnianym projektom antykościelnym zaczęli się bronić energicznie posłowie klerykałi. Posel Myslivec wyraził swe zdanie, że atak na Watykan i nuncjaturę praską pochodzi ze strony posła, będącego w bardzo bliskich stosunkach z ministrem Benesem. Jest dla stosunków w tem państwie nader charakterystycznym — mówił poseł Myslivec — że komuniści zwracali muś uwagę stronnictwem koalicyjnym na niebezpieczeństwo walki kulturalnej, która w swoim czasie prowadzi w Niemczech Blaskach i która wstrząsnęła potężnie wówczas Niemcami aż do samych podstaw. Malutka Czecho-Słowacja, otoczona na zewnątrz nieprzyjaciółmi i licząca w swych własnych granicach 40 procent wrogo do państwa usposobionej ludności wybrałaby bardzo pochylą drogę, gdyby sprawa takiej doniosłości załatwiała się rękami, nie cofając się nawet przed walką kulturalną, do jakiej by z pewnością doszło. Ludność na Słowaczynie jest jak wiadomo w znacznej większości klerykałnie usposobiona i do państwowości czeskosłowackiej niechętnie usposobiona, mogłoby więc z tej strony powstać dla państwa czeskosłowackiego poważne niebezpieczeństwo. Posel Myslivec domagał się też powołania, ugodowego załatwienia sprawy.

Po przemówieniach tych zabrał głos minister spraw zagranicznych dr. Benes. Nawigował na ostatnie wydarzenia polityczne, zajmujące ogół międzynarodowy zwłaszcza ostatnie posiedzenie Rady Ligi Narodów w Rzymie, gdzie mowało się o szereg kwestji politycznych. W Rzymie omawiano sprawę kontroli wojskowej Niemiec, Austrii, Węgier i Bułgarii a sprawę też zalewaną. Do przyszłego posiedzenia, to jest do marca, odłożona została kwestja protokołu genezewskiego o gwarancjach, arbitrażu i rozbrojeniu. Znaczenie polityczne posiadają dalej rokowania Anglii i Francji z Rosją Sowiecką. W Anglii sytuacja jest taka, że

(Ciąg dalszy na str. 6-8)

ST. ZJ. Z POWROTEM PARTNEREM ALJANTÓW

Francja zadowolona z nowego stanowiska Ameryki — Z powodu przyłączenia się do egzekucji odszkodowań od Niemiec

PARYZ, 17 stycznia. — Francuski minister finansów Clemenceau odpowiadając w parlamencie na interpelację w sprawie udziału Stanów Zjedn. przy egzekucji odszkodowań niemieckich wyraził radość iż Stany Zjedn. przez przyjęcie udziału w egzekucji stały się z powrotem partnerem aljantów w polityce międzynarodowej.

Według zdania francuskiego ministra finansów, obecność St. Zjedn. przy ściąganiu odszkodowań z Niemiec, zapewni aljantom gwarancje spłaty tych odszkodowań bez żadnych restrykcji i protestu ze strony Niemiec, które dotychczas zawsze powoływały się na Stany Zjedn. jako państwo, które nie podzielała słuszności żądań aljantów i co do wysokości sumy określonej przez aljantów.

KRÓLEWSKI DAR ROCKEFELLERA NA UNIWER-SYET W TOKIO

NEW YORK, 17 stycznia. — John D. Rockefeller multimiliarder amerykański ofiarował 1,600,000 dolarów, około 4,000,000 yen japońskich na odbudowę japońskiego uniwersytetu w

Tokio, zniszczonego zeszłego roku skutkiem trzęsienia ziemi. Rockefeller przesyłał swój dar królewski dar narodowy, w składowym, oświadczył, iż czyni to z prostego japońskiego podopiecznego państwa, która uciepiała bardzo skutkiem straszliwej katastrofy.

Górnicy zabity podczas zaburzeń

FAIRMOUNT, W. Va., 17 stycznia. — Jeden górnik został zabity, a drugi ciężko ranny pod czas zaciętej walki pomiędzy dwoma grupami górników w miasteczku Grant Town.

BURLIWE DEMONSTRACJE W PARLAMENCIE FRANCUSKIM

PARYZ, 17 stycznia. — Pod czas burzliwej demonstracji urządzonych przez posłów komunistycznych w parlamencie francuskim kilku posłów zostało dotkniętych pobytami. Przewodniczący parlamentu Lainevy nie mogąc przywrócić porządku, odroczył posiedzenie do dnia następnego.

Lampa elektryczna specjalnie skonstruowana dla bezpieczeństwa lotników, którzy w nocy przewożą pocztę.

24 Stycznia przypada całkowite zamknięcie słońca

Widziane wzdłuż linii Duluth, Detroit, Buffalo i New York

WOJSKA BEDUINÓW PONOSZA KLĘSKĘ
Sultan Ibn Saoud ciężko ranny

LONDON, 17 stycznia. — Wojska szepcu beduińskiego „Wahabitów” pod wodzą sultana Ibn Saoud poniosły dotkliwą klęskę pod bramami miasta Mekki z rąk armii arabskiej, pod wodzą króla Alięgo. Pobite wojska beduińskie cofają się w popołudniu po stracie swego wodza, sultana Ibn Saoud, który ciężko ranny miał się dostać do niewoli.

BOLSZEVIKI TROCKI PISZE O SWOICH „BŁEDACH”

BERLIN, 17 stycznia. — Leon Trocki, według wiadomości z Rygi, pisał nową książkę, której tytuł brzmi: „Moje Błędy”. Nowa książka ma być usprawiedliwieniem zarzutów zawartych w napisanej poprzednio książce: „rok 1917”.

Według opinii przyśłażki Trockiego, nowa książka ma zawierać wyjaśnienie zarzutów, zawartych w poprzedniej książce w ten sposób, które właściwie będzie dla bolszewików przywódców bolszewickich.

27 dzieci ostercone skutkiem eksplozji

PROVIDENCE, Ky., 17 stycznia. — Dwadzieścia siedmioro dzieci zostało osterconych skutkiem eksplozji w kopalni węgla Diamond, w której zgineło 6 górników.

Na kilka chwil przed eksplozją 80 górników opuściło kopalnię, unikając straszliwej katastrofy.

Bolszewicy zalewają notami Ligi Narodów

GENEWA, 17 stycznia. — Mimo że bolszewicka Rosja nie jest członkiem Rady Ligi Narodów, ma odwać zaspisywać za rząd tej organizacji swymi notami, domagając się rozpatrzenia jej nieuzasadnionych pretensji.

Podatek starych kawalerów zwiększony

PARYZ, 17 stycznia. — Wobec zwiększającej się we Francji liczby starych kawalerów rząd francuski postanowił podnieść o 25 procent dotychczasowy podatek, na starych kawalerów poniżej lat 35 a 50 procent na kawalerów powyżej lat 35, by uzyskać stał fundusz użyć na zapomogi dla rodzin obarczonych liczną rodziną.

Rząd polski otrzyma \$50,000,000 pożyczki

OD FINANSISTÓW AMERYKAŃSKICH

Zagwarantowanej dochodami z kopania ropy

WARSAWA, 18 stycznia. — Prasa warszawska ogłasza, iż Polscy udali się zaciągnąć od finansistów amerykańskich 50 milionów dolarów pożyczki. W polskich kołach rządowych ani nie potwierdzają, ani nie zaprzeczają wiadomości ogłoszonej przez prasę, która jako przyszłych wierzycieli rządu polskiego wymienia nowojorskie instytucje finansowe Lee Higginson Co., Callaway Fish Co., Trusk Co. i White Weld Co.

Pożyczka zostanie użyta przez rząd polski do puszczenia większej ilości nowej waluty złotej.

HOOVER BĘDZIE MUSIAŁ ZREZYGNOWAĆ

Z POWODU WROGIEGO USPOSOBIENIA DLA ZADAN FARMERÓW

WASHINGTON, 17 stycznia. — Prez. Coolidge nawiązał się dośkoćdu nieprzyjemności, ofiarowując Herbertowi Hooverowi, sekretarzowi handlu i przemysłu, stanowisko sekretarza rolnictwa, nie wiedząc, iż obecny sekretarz jest zaciętym wrogiem wszystkich żądań farmerskich. Pomiedzy sekretarzem rolnictwa i sekretarzem handlu i przemysłu panuje zawsze zaciera walka, będąca wynikiem sprzeczności interesów rolnictwa i wielkiego przemysłu.

Dwianiec osób pogrzebanych w tunelu

FRESNO, Cal., 17 stycznia. — W tunelu Josséle na wschód od stacji Fresno nastąpiło zderzenie pociągów tunelu, skutkiem czego 5 robotników, pracujących nad naprawą uszkodzonego tunelu zginęło śmiercią na miejscu.

Robotnicy tkaczy przyjmują zniżkę z protestem

NEW BEDFORD, Mass., 17 stycznia. — Robotnicy tkaczy w mieście New Bedford, zgodzili się przyjąć zniżkę 10 procent dotychczasowej wypłaty, odczuwając utrudniony energiczny protest przeciw nadwyżce ze strony baronów tkackich.

Paderewski--Papież i audjencje

Papież przez godzinę zwracał głowę Paderewskiemu — Przekonywując go o zbawieniści rzymskiego kościoła dla Polski

RYM, 17 stycznia. — Po koncercie urządzonym w Rzymie pierwszą wprawy od 28 lat Paderewski został zaproszony na audjencje do papieża. Paderewski udał się z pospiechem na zaproszenie. Były nuncjusz papieski Ratti i obecny papież Pius XI podejmowali wielkiego artystę niezwykle serdecznie, okazując mu wielką przyjaźń i nudząc, że zabieg i trudy opłaca mu się stokrotnie, ze względu na wielką popularność wśród sfer klerykałnych tak w Europie jak i w Stanach Zjednoczonych.

Czy Paderewski na powitanie

DZIAJAJ! DZIAJAJ!

ODCZYTY

w Domu Narodowym

19-23 St. Marks Place w New Yorku

wygości **Dr. J. Szacki**

na temat: **ROZWÓJ DEMOKRACJI**

WSTĘP WOLNY! Początek o godzinie 8:15 wiecz. Gosćcie mile widziani Komitet Okr. Z. Soc. Pol.

PREMIER GRABSKI OD DŁUŻSZEGO CZASU PRZEWODZIŁ ROKOWANIA

dotyczące pożyczki dolarowej w sumie pomiedzy 330,000,000 a 600,000,000. Prezydent Wojciechowski ostatniego grudnia podpisał dekret, upoważniający rząd do zaciągnięcia pożyczki zagranicznej, która została szczęśliwie uskuteczcona, dzięki szerokiej pomocy kredytowej, jaki został otrzymany przez finansistów amerykańskich dla państw europejskich.

SOWIETY MAJĄ UZNAĆ BYŁE DŁUGI CARSKIE

BERLIN, 17 stycznia. — Bolszewicki rząd rosyjski zrozumiał, że bez uznania byłych długów carskich nie będzie mógł w żaden sposób zdobyć sobie zaufania byłych państw aljantów i uznania Stanów Zjednoczonych postanowił zaprzeczyć byłe długie carskie na specjalnej konferencji najwybitniejszych przywódców Partji Komunistycznej, bolszewickich ambasadorów do Francji, Anglii, Niemiec i Włoch, którzy w tych dniach wjechali w tym celu do Moskwy.

MUSSOLINI OTRZYMUJE WOTUM ZAUFANIA

307 GŁOSAMI PRZECIW 33

Mimo to kurs liry włoskiej spada gwałtownie — W przewidywaniu nieuchronnego wybuchu rewolucji

RYM, 17 stycznia. — Parlament uchwałił 307 głosami przeciw 33 wotum zaufania dla rządu premiera Mussoliniego podczas głosowania nad projektem reformy ordynacji wyborczej, która została uchwalona wśród wielkiego entuzjazmu posłów faszystowskich i burzliwej demonstracji posłów komunistycznych.

Podczas debaty nad projektem reformy ordynacji wyborczej, w imieniu nieobecni opozycji, przemawiał by premier Orlando, za głębiły przez burzliwe protesty przeciw posłów faszystowskich. Gdy oburzony tym podjęciem praw poselskich, szefi polityki zwrócił się do siedzącego na fotelu premiera Mussoliniego, wskazując mu na niestosowne bezprawie i gwałty faszystowskie, Mussolini zwrwał się jak król i odpowiedział: „Nie zapomniał, że 12 faszystów również będą ofiarą gwałtów liberałów”.

3 osoby zabite, 11 ciężko rannych w katastrofie kolejowej

ROCHESTER, N. Y., 17 stycznia. — Trzy osoby zostały zabite, a 11 ciężko rannych, skutkiem najechniania pociągu kolej New Central na grupę automobili wypełnionych gośćmi powolnymi z zabawy tanecznej, podczas przejazdu przez krzywą koleją w pobliżu tego miasta.

Kiely nowym pocztmistrzem w New Yorku

WASHINGTON, 17 stycznia. Sekretarz poczty New podjął nominację Johna Kielyego, dotychczasowego pracownika pocztowego w New Yorku na pocztmistrza w mieście New Yorku. Nominacja została zatwierdzona przez prezydenta Coolidge'a, który ją następnie odcieł do zatwierdzenia do senatu, po czym odcieł się instalacja nowego pocztmistrza.

BOLSZEWIKA ROSJA ZAMAWIA TRAKTORY W STANACH ZJEDN.

DETROIT, 17 stycznia. — Henry Ford otrzymał zamówienie na 2,000 traktorów i części składowych wartości \$2,000,000 z zadaniem natychmiastowej wysyłki ładunku przez port nowojorski do Odessy. Ubiegłego sierpnia do Rosji zostało wysłanych 900 traktorów Forda.

DZIAJAJ! Posiedzenie Komitetu im. Józefa Piłsudskiego w Domu Narodowym, przy 8-uj ul. Opuszcza się członkowie i gości o przybyciu. Pocz. o godzinie 8ej wieczorem. KOMITET.

Adam Krechowicki

OTRON

Powieść Historyczna

CZĘŚĆ PIERWSZA: OSTATNI DYNASTA

Lyszczyńcy

Nie było na Litwie wspaniałego ziemianina...

Po bożemu miał ten pan sędzia małżonkę swą...

Nie skrzyłaby się wprawdzie nigdy na pani sędzina...

Stary Witold miał zaś ładną młodą matkę...

Za to najmłodszą córkę, Maruchnę, oddał pan sędzia...

Alc i pan sędzia wobec tego dziecka tracił swą surowość...

Widząc jednak, jak małżonka jego, zdawała się...

W kilka dni potem pani sędzina zamknęła oczy na wielki...

Z czasem też i synowie nieco odjękali wolności i wyszli...

lano wzięciem tego dyna miał zamiary. Słysząc o jego zdolnościach...

Z domem Paców śmiesz się w dawnej był zażyłości...

Bardzo tedy niechętnie postanowieniem Kazimierza dotknęli...

Powołano to z początku kłede prawdziwym obcym...

Chwalono też powszechnie w klasztorze Kazimierza...

Lękał się, żeby sam w tym ogniu zapalczywości nie spłonął...

Kazimierz nie odrzucił nic, lecz odwrócił od zarzutów...

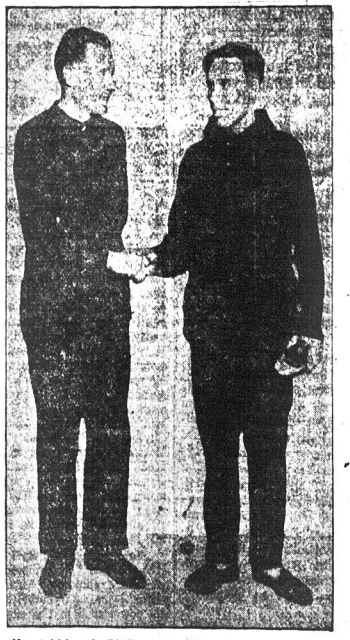
Tymczasem w Markowszczyźnie smutek panował wielki...

Gdy w r. p. 1655 Szwedzi Wielkopolekę zajmowali...

Wobec takiego obrotu sprawy, z ową krwawą okolicą...

Wystraszony, mówił Witold — nie ujrzeliśmy tutaj...

Alc i pan sędzia, który w tym czasie przyjechał do Litwy...

Nurmi ściska rękę Riloli przed wyjezdem. Pasażer Nurmi zdobył swiatowy rekord w Now Yorku w milowych wyścigach 4:13 8-5

OSTATNIE WIADOMOŚCI Z POLSKI

NAPAD RABUNKOWY W NOWYM BRDNIU.

Rabusi stanę przed sądem dożywotnim. Warszawa. — Przed domem nr. 78 przy ulicy Radzimirskiej...

Opisany też zabójca sprawdził w końcu posterunkowego 15 komisarja policji Trzaskę...

Trzaska sięgnął po broń. — Strzał padł i kula ugodziła jednego z awanturników...

Lublin. — „Ziemia Lubelska” donosi: W związku z notatką naszego pisma...

Uniwersytet Lubelski odmówił sali na akademję ku czci prez. G. Narutowicza.

Pojazdy zabrały się w kierunku Lublina. — W Warszawie...

Zasekwestrowana wyprawa ślubna. — Warszawa. — Kilku agentów policji śledczej...

Matka panny młodej, drużka i drużba w areście.

W Warszawie. — Kilku agentów policji śledczej...

Gdy poczęto przenosić ich ślodzić, stwierdzono, że jedna z kobiet...

Z WILNA Po napadach. — Nie „Schadenfreude”...

Przebrniali już pierwsze echa ogólnej paniki i stanu wiecznego zenerowania...

Przebrniali już pierwsze echa ogólnej paniki i stanu wiecznego zenerowania...

Przebrniali już pierwsze echa ogólnej paniki i stanu wiecznego zenerowania...

Przebrniali już pierwsze echa ogólnej paniki i stanu wiecznego zenerowania...

korpusty ochrony pogranicza... szeroko rozrzuconych przedmiotach. Dotychczas dorozki...

Każdy mieszkaniec ziem wileńskich, zdaje sobie sprawę z przyczyn i celów napadów dywersyjnych...

ostatnie wypadki w państwach, blisko z ziemią wileńską sąsiadujących...

Ldwie nadeszły do Wilna pierwsze wiadomości o „putchu” estońskim...

Nie można powiedzieć, aby uśmiechniętym z jakim czytano w Wilnie...

Wilno zaczyna się ożywiać. — Naturalnie magistrat, jak każdy magistrat...

Mówi się o tem duzo, wyjeżdża się w tej sprawie aż do Berlina...

Wielki bank upadł. — Wobec takiego obrotu sprawy...

Przedziały ogniotworzące 43- i 45-calowe. — Kapitał przeszło 870.000.000...

„Lokujcie swe oszczędności w Banku Oszczędnościowym”. — Oszczędność wcale nie znaczy...

CITIZENS SAVINGS BANK. — 80 BOWERY I CANAL STREETS. — Now York.

Dollar Savings Bank of the City of New York. — Trzecia i Willis Avenue...

United States Savings Bank. — MADISON AVENUE, 69 ulicy.

Nowiny po polsku. — Procent za trzy miesiące, lokowane są 31 grudnia 1924, według stat.

Nowiny po polsku. — Procent za trzy miesiące, lokowane są 31 grudnia 1924, według stat.

Nowiny po polsku. — Procent za trzy miesiące, lokowane są 31 grudnia 1924, według stat.

Nowiny po polsku. — Procent za trzy miesiące, lokowane są 31 grudnia 1924, według stat.

Nowy Świat

Owned and published Daily and Sunday by the NOWY ŚWIAT PUBLISHING CO., INC.

Subscription Rates: Daily, \$1.00 per month; Sunday, \$0.50 per month.

NEW YORK CITY: Daily, \$1.00 per month; Sunday, \$0.50 per month.

MAIN OFFICE: 24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.

BROOKLYN BRANCH: 586 Manhattan Avenue, Telephone, Greenpoint 9323

O WZAJEMNE WSRÓD LUDZI

Pewien Francuz, znany miłośnik radio, jednego wieczoru był w kontakcie za pomocą swego aparatu z siedmiu krajami świata.

Eksperty, zważywszy na niedostateczny jeszcze udoskonalony radio na dalekie dystansy, zasługują na uwagę.

Komentując go, jedno z pism nowojorskich, napisało w specjalnym artykule: „Najwięcej różnic i najwięcej niewątpliwie między narodami pochodzi z powodu walk politycznych.”

Całkiem słuszną uwagę. Dzięki bardzo małemu i aktualnemu myślowemu kontaktowi pomiędzy narodami (nietylko państwami za pomocą rządów), powstaje większość zatwarów, wzbuchają wojny.

Dyplomaci porozumiewają się ze sobą bardzo łatwo, łatwo słusniki nawigują sfery wyszkolenie, które mają możność podróżyć po świecie i znają obce mowy, lecz całe narody żyjące, odrodzone nieraz murem chinich przędzów i ignorancji, zupełnie fałszywe mają pojęcie o najbliższych swoich sąsiadach, pomijając jak ich niewiedzę o dalszych zakątkach świata.

Tak, to wszystko prawda. I niezawodnie każdy wynalazek, jak telegraf, telefon i radio; kolej, automobil i aeroplan, które razem wszystkie pomagają rozwojowi dzieniarstwa, zbliżają do siebie narody. Kolumbia płynął trzy miesiące do Ameryki, a obecnie te same drogi nowoczesny parowiec przebywa w ciągu sześciu dni, a balon sterowy w ciągu niecałych trzech dni.

Na wiadomość z Ameryki na początku wieku szesnastego, król hiszpański czekał czciami pół roku, zanim ją przywiozły małe drewniane okręty, a teraz depesza z New Yorku do Madrytu i z powrotem, wymaga zaledwie kilku godzin. W kilka godzin po wypadku w Londynie, Paryżu, Berlinie, lub Warszawie, mieszkaniec New Yorku czyta ją w lokalnych piśmie, a niezadługo będzie wraz z wiadomością oglądał fotografie opisywanego zdarzenia.

Tak szybka komunikacja niestychnie potęguje wzajemne zainteresowanie wśród narodów i rozszerza o nich wiadomości do wszystkich zakątków naszej planety.

Leżąc według naszej opinii, najlepsze środki komunikacyjne, są zaledwie tylko cząstką tej rzeczywistej siły, która pomaga ludzdom do wzajemnego zrozumienia siebie i wzajemnego poznania.

Najważniejszem bez wątpienia jest wzajemne zrozumienie się klas, partji, zrzeszeń i jednostek, należących do jednego narodu.

poszczególnych narodów i, to właśnie utrudnia obrzytmie zrozumienie wzajemne i wzajemne poznanie. Walka o władzę, śmiertelne zapasy o taki lub inny system polityczny, niesłychanie hamują solidne i rozupne wysiłki ludzi, dążących do porozumienia.

Śmiało można powiedzieć, że stosunki pomiędzy narodami zależne są w obrzytmie części od stosunków, jakie wewnątrz panują w narodach. — w b.

ZWYCIEŚTWO WYMAGA OFIAR

Warszawski „Kurier Poranny”, piaseo o bilansie pracy premiera i ministra skarbu Wł. Grabiekiego poniesionej przez niego w sprawie sankcji skarbu, przywrócić sytuacji w jakiej się znalazł Grabski przed rokiem do sytuacji wzdru, który zdaje sobie sprawę, że zwycięstwo wymaga ofiar.

Gdyby generał Joffe nie był poświęcił ogromnych terytoriów Francji na oprostowanie, gdyby generał Petain przy obronę Verdun zaważał się przed poświęceniem milionów najcenniejszych istnień nacji, general Foch nie zdobył nigdy zebrać laurów zwycięstwa i oswobodzić Francji i Europy przed hegemonią Niemiec.

Działaj wyrokobki endeckie gotowi są zawsze zarzucić Piłsudskiemu, że niebezpiecznie załaj Kłjów, ale nie przyznają nigdy, że gdyby nie geniusz jego w wielkiej bitwie o Warszawę, niewiadomo cooby stało się z Polską.

Podobnie rzecz się ma z Grabskim. Wytykają mu ci i tamci podrzędnie i nie nie znaczące błędy, a niewidzi jest stosunkowo takich, którzyby całąo ogarniając i realizując, uznali istotne zasługi jego dla skarbu państwa.

Ludzie naogół chętni, ażeby zwycięstwa były odoszone bez ofiar. W chwili niebezpieczeństwa, gdy dżrżn im byłki gotowi są wiele poświęcić, ale później, skoro niebezpieczeństwo minęło, często za ofiary poniesione, mszczą się na wzdru.

Amerkańscy i angielscy mistrze mody o rzekli ostatecznie, że pomimo wysiłków czynionych w Londynie i New Yorku, Paryż pozostał nadal wspaniałostwem ośrodkiem sztuki modniarskiej. W Paryżu oświadczył mistrze angielscy — panując na scenie nastrojów, które nie da się przednie do Anglii, lub Ameryki.

W tej dziedzinie więc Francja zachowa panowanie nad światem.

Organizacje polityczne kobiet w Stanach Zjednoczonych, zażądały przed kilku dniami w Washingtonie, więcej posad rządowych. Rozłakomy się niewiasty w ostatnich miesiącach, zdobywały wysokie stanowiska i teraz prezydent Coolidge będzie miał kłopot.

Rozbudzone apetyty są wogóle niebezpieczne, a szczególnie apetyt kobiece...

Z CHIŃSKIEJ LIRYKI WOJENNEJ

PROBY PRZEKŁADU WEDŁUG KLABUNDA

Liryka chińska wojenna, poepsna i realizacyjna, daleka jest następnym i wyrazem od europejskiej, ekstatycznej i romantycznej. Owa powstaje utwory wyjęte są z życia Shi-King, najstarszego zbiru poezji chińskiej, (około r. 500-go przed Chrystusem).

General! Myśmy cesarza szczerze i schody! Myśmy rozprzysli się, jak w rzecze struga wody... Nadarom naszei krwi strumienie przelał młodej... General!

General! Naszemu cesarza orłem i harpiją! Nasze dzieci giną... Nasze żony wyją... Nasze kości w obcej ziemi gniją... General!

General! W twóch oczach stracha i drwina! Naszym matkom pracą karzą zginą... Któża matka pleść jeszcze syna?... General!

Dr. Wł. Komusowski NA POSTERUNKU BURZAJACJA

Dlaczego ruch robotniczy w Ameryce jest tak słaby? Pytanie powyższe zadawało sobie na dziesiątkach zgromadzeń i posiedzeń dyskusyjnych, usiłując znaleźć wyjątki, w myśl te Karola Marxa, który przewidywał, że zanik systemu go spodarczego kapitalistycznego jest nieunikniony, bo kapitalistyczny porządek rzeczy dąży do koncentracji środków produkcji i dystrybucji i jednocześnie obryd coraz szersze koła ludności, że ostatecznie zanikną „warstwy śródkowe”, a przeciw sobie staną dwie klasy społeczne: ogromnie liczna proletariatu robotników i szczupła wielkich kapitalistów-monopolistów. Gdy wszędzie indziej obie te Marxa sprawdzają się w Stanach Zjednoczonych realizuje się dopiero pierwsza z tych tendencji. Druga zaś tena nie, tylko nie zbliża się do realizacji, ale nawet się od niej oddala.

„Stany śródkowe”, czyli warstwy burżuazji, drobno-miejszczańskie, mimo rozwoju monopolów — rosną w liczbę, choć nie powiększają i w siłę.

Kapitałisci amerykańscy pozostawili swe metody do pracy w Ameryce, a nie w Europie, gdzie ich nie doszli jeszcze do tego rozwojowego stanu, któryby na kazywały zniszczenie „śródkowych warstw”.

W między czasie warstwy te zamagają się liczebnie, zasilane z szeregów robotniczych. Wytwórcami małych burżuazji są, między innymi i te unje robotnicze, w których samemu nie panuje duch gompertizmu. Pewne unje, tak zw. „wykwalifikowanych” robotników wywalczyły sobie, od lat, znakomite warunki i korzystają z nich, bez ogłaszania się na reszcie braci robotniczej. W unjach tych zagadnieni się „specjalny przywilej”, „cechowy egzamin”, a nawet „dziedzictwo karty unijnej”.

Ze te wzory nie pozostały bez naśladowstwa. Robotnicy innych kategorii, że, lub wcale niezorganizowani — nie mając danych, by ruch unijny pomagać na tory klasowego poczucia solidarności, albo należą do

„Stras” Szceniowska dowodzi, że w amerykanizacji wychodzą twni są nie amerykanizatory obcy, ale sami polacy.

„Stras” Szceniowska dowodzi, że w amerykanizacji wychodzą twni są nie amerykanizatory obcy, ale sami polacy. „Jak z powyższego widać — zanik języka polskiego, wśród pewnych efer wychodzi twni nie spowodowany przez amerykanizatorów, lecz przez samo wychodźstwo. I dlatego za to nie można winić wyłącznie amerykanizatorów — ani pochodzących z rasy angielskiej, czy innych, którzy radziby przemocować, wśród polaków, w amerykanizację, pochodzących z narodowości polskiej, którzy radziby asymilację, czy choćby zdobywie obywatelstwa amerykańskiego przyspieszyć w imię interesu kościoła amerykańskiego — rzymskiego, czy pewnych organizacji.

Kto chce się przeciwstawiać fałszywej amerykanizacji — ten nie powinien prowadzić walki z wiatrakami, lecz z całk wychodźstwem, albo oświadcz, że wychodźstwo do tego stopnia, gdyż ono nie wyzyska. Jedną polskości i polskiego języka z tak lekkim sercem... Szukanie winnych tam, gdzie ich niema, a zamykanie oczu na istoty stan rzeczy — jak słuszenie zaznacza jedno z „powszechnie” — pachnie „strasem politycznym”.

„Stras” ma rację. Amerykanizacja tylko wówczas jest groźna, gdy jej chce, albo zachowuje się wobec niej obłąkanie samo wychodźstwo. Niektóre organy niaczej polskiej i kier rzymskokatolickiej, wogóle w nieobłąkanie o zachowaniu polskości aktualnie par forczą z hasłem obudnenciem „Bóg i Ojczyzna”, wyznawadawiają polaków.

Z PRASY I O PRASIE

Warszawskiego „Robotnika” odeszwe w sprawie mazurekiej.

„Ponieważ kordonem północnym naszej Rzeczypospolitej, na przestrzeni prawie trzydziu kilometrów pomiędzy Wisłą i Niemnem, zamieszkuje lud mazurecki w zwartej masie przeszło 350,000, tej samej krwi i tego samego pochodzenia co Mazury z okolic Warszawy. Rzeczy polakozercze państwa pruskiego, odzielzone po margrabkach brandenburskich i konturach krzyżackich, doprowadziły te niezaszczęśliwej ludności do najrozmotniejszego przeciwko niej egoizmu i niewolniczo, do utraty wszelkiego poczucia swej godności ludzkiej ze strachu, by nie wydarło z jej ust niedzkiego kęsa chleba, który pozostawiono jej jeszcze, by z go du nie wymarla.

Jest jednak wśród tej ludności bierno — niewolniczej bardzo mała — niestety — garstka przeważnie młodych Mazurów, która buntując się przeciwko temu stanowi rzeczy. Nie wyzerka się ona ani swej mowy, ani sweego pokolenia w rękach Polaków i zwracając się białogłowi ko Polacy, by pomogła jej do wdy bycia się i niewolnictwa do samodzielnego życia duchowego.

W naszym narodowym i państwowym interesie to pragnienie samodzielnego duchowego jest wielce pożądane. Ruchowi więc i zamagając, doprowadzi Mazurów do zrozumienia, że są oni galęzią, odierwaną od narodu polskiego i — w łączności tylko ze swym narodem osiągnąć prawdziwą samodzielną duchowość. „Jakkolwiek każdy małocujący poczucie narodowe ludochodzący tak młody jak łezko, który może walczyć o swoje godności — na wykości, sześciu hel życia, duchowego, to je-

PRZYJEMNE MIESZKANIE MEBLE... 108 AVENUE A, NEW YORK CITY

Przyjemne mieszkanie, meble, 108 Avenue A, New York City.

Przeziębienie FEBRA — GRYPA... 330 E. 72 St. New York

CASCARA QUININE... 330 E. 72 St. New York

FRANCISZEK... 330 E. 72 St. New York

FR. FICKER... 330 E. 72 St. New York

POLSKA LECZNICA... 330 E. 72 St. New York

Dr. BRYAN... 330 E. 72 St. New York

FUTRA NA zamówienie... 337 E. 14 St. New York City

Dr. LOUIS ZINS... 158 West 24th Street, New York City

TECHNICZNA SZKOŁA AUTOMOBILOWA... 228 East 14th Street, New York City

ROMANS PRZEKLETA

TŁUMACZENIE Z FRANCUSKIEGO

(Ciąg dalszy).

Bo clemno kolo mnie...
Wszystko wspomnienia mlodosci klobyly sie w jej mozgu.
Odmawiala sobie to wszystko.
Czemu panie nie powiedziala pierwszej...

zawolala Helletta ze ziem spojrzaniem...
Olimpia nie probowala sie tłumaczyc i mowila:
Jest jeszcze inny sposob, który praktykuje sie na polnocy.
Przyrzekass skutek?
Tak.
Jezeli Daniel mnie pokocha, dam ci reze...

przed sędem. Elwell wziął nagrodę 20,000 dolarów niedawno i już zdiżył prawie całą tę sumę przelał

WARSZAWA ZYSKA NOWY TEREN SPACEROWY

Zeszlironcy zjazd dzywn skautowych, które zalozily spoj centralny obzow na lakach siekierkowskich...
W chwili obecnej magistrat naszego miasta prowadzi wraz z ministrem robow publicznych prace około systematycznego obwodowania niemy Siekierkiej...

WYPADKI W WARSZAWIE. Zdziedzicze chcieli chodzic w rekawkach.

Przy ulicy Miodowej nr. 6 w 2-piętrowym domu umiescilo pracownia rekawicze, nalezaca do p. Jozefa Domskiego...
Wiadomosci o wlamaniu wladze policznie rozpoczely nerzeczne, psgsukiwanie ajprowadzonych rekawicze i mistrzow zawodu zlodziejskiego...

Epidemia podrzucania dzieci.

W ciagu ubiegleg doby znaleziono troje podrozucnych dzieci pici mieskiej w nastepujacych punktach miasta: Smocza nr. 30; Krolowska nr. 31 i w polu miedzy ulicami Plaska, Wolska i Górczewska.

CZEREŚNIE

(Dokończenie).
Na ekruju niewielkiego ozdobnego kwadrata, otaczającego wille, byla kwiatowa owocowa.
Czeresnia wygladala w tym zacinsum zatkoty zupelnie, jak prezent egzotyki, jak goz nieoczekiwany a uroczy.
Wspierali sie na pale i ualowali przeciylid galie, koyszczajac sie na lekkiem przedwiecznym wietrze.

Policja w Buenos Aires wydalala bankiet na cześć komisarza policji w New Yorku R. E. Earlight'a. Co wiadwie jest w tych butelkach?

